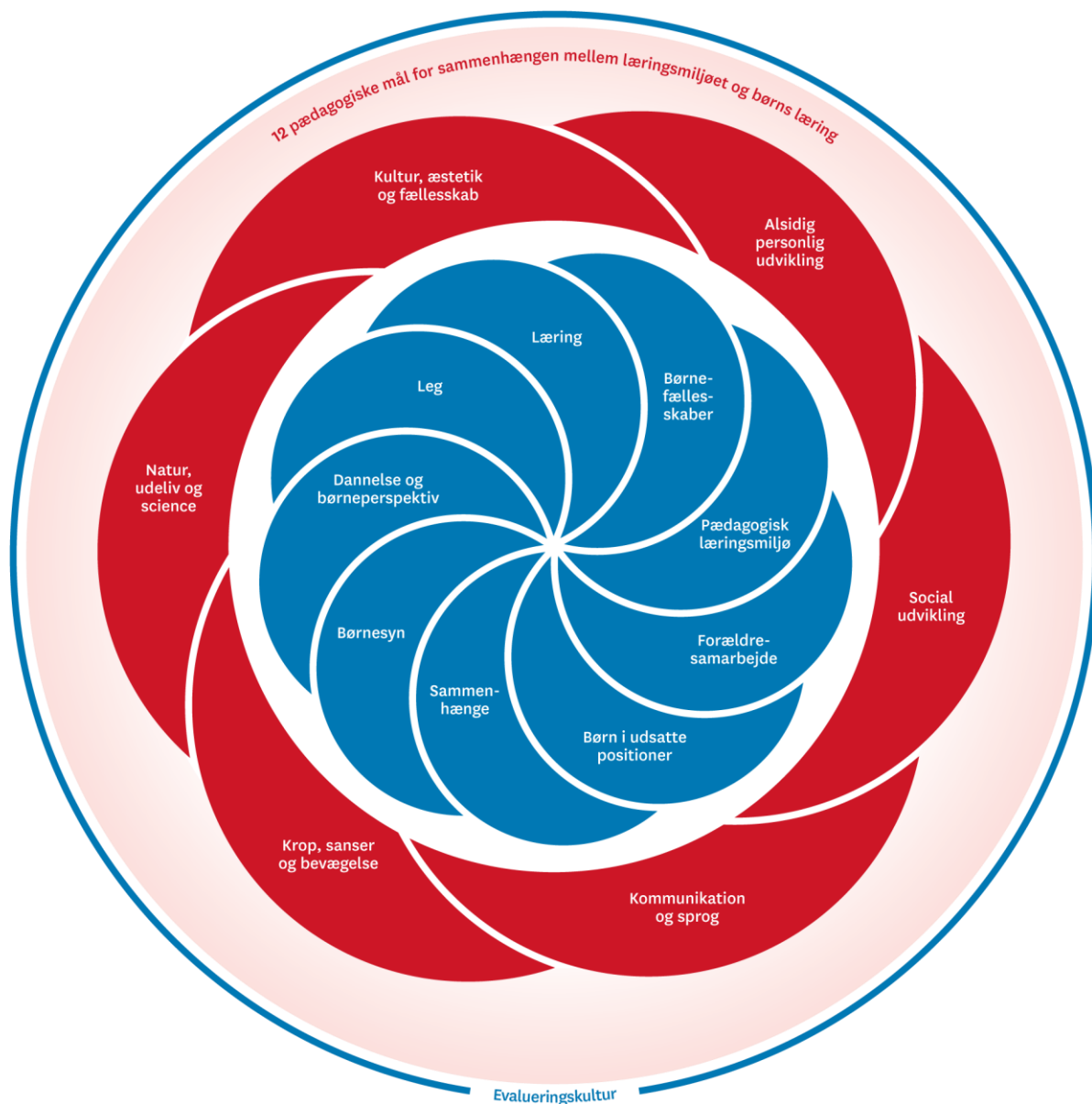

Pædagogisk Læreplan for
Børnehuset Regnbuen

Dagtilbudsområde
NORD 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner, med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Kontakt

Sagsansvarlig:
Pia Overvad Hansen
Dagtilbudsområde Nord
Telefon, direkte: 51 16 83 95

Kalundborg Kommune
Bredekildevej 23
4400 Kalundborg
www.kalundborg.inst.dk

Dagtilbudsområde Nord.

Dagtilbudsområde Nord består af Dagplejen Nord, 5 integrerede dagtilbud:

Idrætsinstitutionen Aktivarius, Børnehuset Engen, Eventyrhuset, Børnehuset Kløvergården og Børnehuset Regnbuen. 1 vuggestue: Vuggestuen Toppen, og 1 børnehave: Raklev børnehave.

Vi har en fælles områdeforældrebestyrelse og et fælles MED udvalg.

Områdeforældrebestyrelsens styrelsesvedtægter findes her:

https://www.kalundborg.dk/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fFILER+-+HOVEDSITE%2fFiler-Borger%2fFiler-Boern_unge_familie%2fstyrelsesvedt%c3%a6gt+for+dagtilbud+i+Kalundborg+Kommune.pdf

Børnehuset Regnbuen

Børnehuset Regnbuen er en integreret daginstitution med en børnehaveafdeling med 46 børn fra 3 - 6 år, fordelt på 3 stuer og en vuggestueafdeling med 22 børn fra 0 - 3 år.

I Børnehuset Regnbuen er der for nuværende ansat 7 pædagoger, 1 pædagogisk assistent, 3 pædagogmedhjælpere, 1 køkkenmedarbejder og 1 pædagogisk teamleder.

Det pædagogiske personale varierer i timetal fra 30 -37 timer.

Vi imødeser med positiv forventning udmøntning af minimumsnormeringerne.

I institutionen vil vi have tilknyttet vikarer alt efter behov. Vi modtager fra tid til anden studerende og har også jævnlig tilknyttet mennesker i virksomhedspraktik og lign.

Vores vuggestueafdeling har et hold af fast tilknyttede dagplejere, som kommer regelmæssigt på besøg hos os med deres dagplejebørn. Dagplejebørnene kommer i "gæstepleje" i vuggestuen i forbindelse med deres dagplejers fravær.

Institutionen er beliggende i et villakvarter i Kalundborg tæt på Nyrupskolen, men hvem vi har et tæt samarbejde.

Vores adgang til skov og strand er let. Begge muligheder ligger i gåafstand fra vores institution.

Vi har i fællesskab med Område Nord et hus og et skovområde, tæt på kysten i Kystskoven, som vi jævnligt benytter os af.

Vi tager jævnlig bussen til Røsnæs Naturskole med børnegrupper.

Vores placering tæt på Kalundborg by giver os rige muligheder for at deltage i de forskellige kulturelle muligheder en stor by giver. Vi besøger ofte biblioteket, deltager jævnlig i kulturelle arrangementer for børn så som teater, musik forestillinger og Børnebiffen.

I Børnehuset Regnbuen har vi et fint samarbejde med et plejehjem, et gymnasie og med vores lokale forretningsliv, som f.eks. gerne viser hvad en bager laver.

Vores fysiske ramme er rummelig. Der er plads til at børnene kan udfolde sig både inde i vores bygninger og ude på vores legepladser.

Vi er en ældre institution med bygninger fra slut 70`erne. Vi har for tiden megen fokus på, at der, inde som ude, skabes en tidssvarende, æstetisk og inspirerende ramme for børns hverdagsliv.

Vores slogan er: "Godt nok er vores fysiske rammer gamle og godt brugte, men her er masser af hjerterum".

Børn lærer, når de leger

I Børnehuset Regnbuen ønsker vi at have fokus på børns leg og læring. Vi er for tiden optaget af hvordan vi optimerer børnenes læringsmiljøer ude og inde.

Vi har fokus på at følge børnenes spor, som de kommer til udtryk i den spontane leg - i det, der opstår i nuet. Vi ønsker at stimulere, understøtte og inspirere børnenes leg. Vi har fokus på at styrke det enkelte barns trivsel og motivation. Dette fokus tænker vi fremmer barnets forudsætninger for læring.

I Børnehuset Regnbuen ser vi hvert enkelt barn som unikt, men vi ønsker også, at understøtte det enkelte barns mulighed for og evne til at indgå i et fællesskab.

I Børnehuset Regnbuen er vi i proces i forhold til at implementere Den styrkede Pædagogiske Læreplan. Fokuspunkter i 2021 er børns deltagelse og læring i rutinesituationer og opøvelse af en evalueringskultur hos det pædagogiske personale.

Redskaber som fx Sprogtrappen, Kompetencehjulet og LP-modellen indgår understøttende i Børnehuset Regnbuens arbejde med leg, læring og det gode børneliv.

Det fælles pædagogiske grundlag for Dagtilbudsområde NORD.

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag for Dagtilbudsområde Nord, samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring. Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse, den tilhørende bekendtgørelse, Kalundborg kommunes Børne og Unge politik samt dagtilbudsstrategi.

Det pædagogiske grundlag, giver fælles afsæt for det pædagogiske personale, i områdets dagtilbud, og omhandler en fælles forståelse af bl.a. børnesyn, dannelse, børneperspektiv, leg, læring, og børnefællesskaber. Det pædagogiske grundlag er fundamentet for arbejdet med læreplanstemaerne og læringsmålene.

Børnesyn.

Børn opfattes som aktive individer med kompetencer, og som medskabere af eget liv og læring. Børn er en del af fællesskabet, og har tilknytning til andre børn og voksne.

Børn har brug for:

- Venskaber og fællesskaber. Relationerne til andre børn er centrale for børnenes trivsel.
- Relationer til tilgængelige og nærværende voksne.
- Anerkendelse for deres initiativer, ideer og kompetencer.
- Læringsmiljøer hvor alle børn har lige mulighed for at deltage.
- Legen som grundlag for udvikling og læring.
- Pauser og for at kunne trække sig

Dagtilbuddene understøtter det gode børneliv og beskytter børns ret til at være børn og til at udvikle sig i forskelligt tempo, ved at skabe brede læringsmiljøer.

Dannelse og Børneperspektiv.

Dannelse.

Er viden og værdier der er forankret i børns personlighed og som børn automatisk bruger når de skal begå sig i verden. Dannelse sker i med- og modspil med andre.

Børn har brug for:

- At forstå værdier og normer som er vigtige for fællesskabet.
- At opleve sig som en del af samfundet, naturen og kulturen.
- At udvikle evne til at lytte, udtrykke holdninger, og dermed bidrage til fællesskabet.
- At lære at respektere og anerkende andre, uanset forskelligheder.

Børneperspektiv

Børns oplevelse af børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv.

Børn har brug for:

- At blive set, hørt, anerkendt og medinddraget i egen læring.
- At blive hørt og taget alvorligt.
- At blive inviteret til at være aktivt deltagende, hvor medbestemmelse og medansvar giver børnene en forståelse for- og oplevelse med demokrati.

Legen

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Der tages afsæt i legens værdifulde indhold og betydning. Legen understøttes ved bevidste valg af materialer og rekvisitter i ude- og inde miljøet.

Børn har brug for:

- At lege spontane og selvorganiserede lege
- At det pædagogiske personale ser og skaber plads til børns initiativer.
- Leg som det pædagogiske personale rammesætter og hvor det pædagogiske personale er aktivt deltagende i leg.
- At det pædagogiske personale har en opmærksomhed på, hvordan legefællesskaberne udvikler sig.

Læring

Læring forstås bredt og sker gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og daglige rutiner.

Læring omfatter barnets udvikling af såvel:

- Viden: det som barnet ved
- Færdigheder: det som barnet kan.
- Holdninger: det som barnet vil.
- Selvværd: det som barnet er.
- Mestring: det som barnet gør.

Børn har brug for:

- At det pædagogiske personale har en intention og et mål for barnets og børnegruppens læring.
- At der tages udgangspunkt i børns forskellige vilkår, kompetencer og nærmeste udviklingszone.

Børnefællesskaber

Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber. Relationer og venskaber er afgørende for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Det pædagogiske personale har fokus på balancen mellem det enkelte barn og fællesskabet.

Børn har brug for:

- At være i samspil med børn og voksne.
- Fællesskaber der udvider deres muligheder for deltagelse.
- At blive guidet til at agere i fællesskabet.

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

I dette afsnit fortæller vi nogle af de tanker vi gør os i forhold til at være en god og udviklende ramme om børns daginstitutionsliv. Vi fortæller nogle *eksempler* på hvordan de fem ovenstående centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag kan komme til udtryk og bliver omsat til praksis i vores hverdag sammen med børnene.

- **Børnesyn**

Hos os vil vi gerne følge og understøtte børnenes ideer. Vi vil vise dem, at de er værdifulde medspillere i vores fælles hverdag i Børnehuset Regnbuen.

Et eksempel på dette er:

En børnegruppe cykler rundt på vores legeplads. Pludseligt skabes en leg med politi. Vi voksne ser børnenes initiativ og giver inspiration til børnenes leg ved at finde politiveste frem - gule refleksveste hvorpå der skrives POLITI. Der findes materiale frem til at fremstille trafikskilte og kørekort. Vi taler om færdselsregler, f.eks. at vente på tur ved indkørsel til motorvejen.

Vi voksne er bevidste om at understøtte legen uden at overtage legen.

- **Dannelse og børneperspektiv**

I Børnehuset Regnbuen vil vi gerne, at børn får mulighed for at præge deres hverdag. Vi vil gerne lytte til børns ønsker så de oplever at have indflydelse. Vi vil gerne lære børn, ved vores eget eksempel, at alle har krav på at udvikle sig i eget tempo, og at ikke alle er det samme sted i forhold til udvikling og at det er OK.

Dannelse er et stort ord, som handler om at forstå de værdier og normer, der er vigtige i et fællesskab. Dannelse er at have et ståsted.

I Børnehuset Regnbuen kan vigtige værdier som eksempelvis hensyn til forskellighed, forståelse for andres bevæggrunde, medbestemmelse og medansvar f.eks. læres gennem en leg. Enkelt og kompliceret - på en og samme tid.

Et eksempel på dette er:

Et barn fortæller, at det gerne vil lege "Trylletæppet". En leg hvor børnene synger og holder sig for øjnene. Den voksne gemmer ét eller flere børn under et tæppe. Herefter skal børnene gætte forskelligt på opfordring fra den voksne: hvem, hvor mange er der under tæppet, hvad tøj har de på osv.

Den voksne griber barnets forslag og sætter legen i gang.

Nogle børn er modige og andre øver sig på at tage næste skridt i forhold til at prøve noget nyt. Nogle børn kender reglerne og andre ikke. Den voksne sætter rammen for, at alle børn kan deltage under hensyn til deres evner, mod og nærmeste udviklingszone. Et barn har ikke lyst til at deltage, men vil gerne stå ved siden af og se på legen. Den voksne giver plads til dette, men er samtidig opmærksom på, at se små tegn på at barnet får mod på at deltage. Barnet ser interesseret ud og den voksne siger: "Vil du holde mig i hånden?" Barnet ryster på hovedet. Denne dag forbliver barnet observerende. Flere børn vil gerne prøve at ligge under tæppet. Flere vil gerne svare på den voksnes spørgsmål om "de gemte børn". Begge dele fordrer, at det enkelte barn venter og øver sin tålmodighed og udholdenhed indtil det bliver ens tur. Den voksne giver både det hurtige barn og det tilbageholdne barn mulighed for at svare. Nogle vil gerne blot synge og klappe. Den voksne signalerer med sin tale, at alle der, der på forskellig vis deltager i legen, er vigtige. "Du må gerne synge, du behøver ikke ligge under tæppet. Måske du vil prøve det en anden dag?"

- Leg

Leg er grundlag for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

I Børnehuset Regnbuen er der plads til at de lege, der opstår spontant hos børnene, understøttes.

Samtidig rammesætter og styrer det pædagogiske personale dagligt lege med børnene.

Det pædagogiske personale deltager veksler mellem at være aktivt deltagende i legen med børn, at bidrage med ideer og effekter, der kan udvikle legen og nogle gange "blot" ved at være observerende på de lege det leges uden behov for voksnes indblanding eller forstyrrelse.

Der er plads til at børn i leg inspireres og får ideer, der ikke var tænkt af det pædagogiske personale, men som de følger. Vi ønsker i Børnehuset Regnbuen at have fokus på hvordan alle børn er eller bliver en del af legefællesskaber.

Et eksempel på dette er:

En morgenstund har pædagogen givet en mindre gruppe af børn en ramme at lege i, som består af et piratskib med rekvisitter (et skib, som børnene kan lege inden i).

Et enkelt barn har ønsket at lege med Duplo-klodser. Et andet barn hjælper pædagogen med at rydde til side efter morgenmaden.

"Pludseligt" er der ingen klodser at bygge med for barnet, der ville bygge med klodser. Klodserne er havnet oppe i piratskibet. Pædagogen spørger forundret: "Hvorfor er klodserne oppe i skibet?". Et barn svarer: "Det er vandet". "Nåhh" siger pædagogen, " så bliver I våde – I må svømme". Barnet, som var i gang med at bygge med klodserne, inviteres nu af et andet barn ind i skibet, og alle sejler afsted.

- Læring

Et barn lærer i relationer til andre. Et barn lærer gennem leg og aktiviteter, gennem det planlagte og det spontane, gennem hverdagens rutiner og når der sker noget uforudset. I Børnehuset Regnbuen er vi bevidste om at børns læring er afhængig af at vi, som pædagogisk personale har en intention for det enkelte barns og børnegruppens læring. Børnene har brug for at vi er bevidste om at "fylde på" og tilbyder læringsmuligheder og læringsrum med udgangspunkt i deres nærmeste udviklingszone. En af de væsentligste "redskaber" hos os som pædagogisk

personale er vores relationskompetence – vores evne til at etablere en god følelsesmæssig kontakt til og forståelse for de børn vi har ansvar for. Relationskompetence er af afgørende betydning for barnets mulighed for at trives og udvikle sig positivt og for at lære.

Et eksempel på dette er:

En pædagog i vuggestuen står i garderoben og tager overtøj på. Hun er på vej ud ad døren til et møde. Et barn står inde på stuen og ser dette. Barnet begynder at græde. Barnet siger: "Suuuuutt!". Barnet er med hjælp fra de voksne ved at øve sig på at finde ro og trøst på andre måder end ved sin sut. Pædagogen ser og hører barnets uro og tolker at der hos barnet opstår en bekymring for at blive forladt. Hun sætter sig på hug og siger: "Du bliver ked af det" Hun fortæller barnet, at hun skal til møde. At hun går, men kommer tilbage. Hun fortæller, at der er andre, som barnet kender, der er der, for at passe på barnet. Herefter peger pædagogen på de andre voksne og følger barnet hen til en anden voksen. Hun fortæller, medens barnet hører det, hvad der er hændt og hvordan barnet blev ked af det. Barnet tages i hånden af den voksne og de siger sammen "vi ses". Barnet er faldet til ro og sutten er unødvendig – erstattet af pædagogens indføling, stemmeføring og hendes sproglige og fysiske guidning af barnet.

- **Børnefællesskaber**
Hos os har vi fokus på at alle børn oplever sig selv som en del af et fællesskab.

Et eksempel på dette er:

En gruppe børn graver i sandkassen – til en start uden nogen fælles plan. Legen udvikler sig til, at nu skal vi på en ferierejse til "Lalandia". Børnene bryder op og drager på ferie. Et barn bliver tilbage og har svært ved at følge skiftet i legen. Dette giver sig udtryk i gråd og verbal frustration over at de andre bare går. Barnet har ikke forstået at de andre drager på ferie. En voksen ser barnets udfordring og hjælper barnet følelsesmæssigt og sprogligt til at forstå skiftet i legen og støtter barnet til at byde ind og vende tilbage til legen.

Pædagogisk læringsmiljø

Dagtilbuddet betragtes som et læringsmiljø, hvor hverdagslivet danner ramme for børnenes læring og læringsprocesser. Læringsmiljøet dækker hele dagen, inkl. rutinemæssige aktiviteter, planlagte aktiviteter såvel som lege, børnene selv tager initiativ til. Børn lærer og udvikler kompetencer i alle de kontekster de indgår i, i løbet af dagen. De pædagogiske rutiner rummer rig mulighed for at styrke børnenes læring og læringsprocesser. Rutiner er betydningsfulde, idet de er daglige, tilbagevendende og vedvarende.

Børn har brug for:

- Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø.
- At det pædagogiske personale har faglige overvejelser om børnenes læring og skaber forskellige læringsmuligheder i både planlagte og spontane forløb.
- At der er tilbud, der appellerer til alle børn.
- At dagtilbuddets inde- og uderum er indrettet så det understøtter børns leg og læring.
- At være i grupper hen over dagen, så kvaliteten i samspillet øges.

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

I Børnehuset Regnbuen er vi i proces med at skabe gode og udviklende læringsrum både ude og inde. Hvordan vi indretter vores institution, hvilket inventar og hvilke materialer vi vælger, hvor tilgængeligt og præsentabelt materialer og legetøj er, har betydning for børns muligheder for deltagelse og læring.

I forhold til en af hverdagens vigtige rutinesituationer – måltidet- vil vi i 2021 have ekstra fokus på børnenes deltagelse og læring. I det kommende år vil vi skulle implementere "Sundt Frokost Måltid" i vores børnehave, men også i vores vuggestue vil vi have fokus på børnenes deltagelse og læring i forbindelse med måltider.

Andre rutinesituationer, som har vores opmærksomhed, er når vi er på vej ud og på vej ind og når vi står i kø, f.eks. når alle skal have vasket hænder inden frokost. Vi ønsker, at disse daglige rutiner *ikke* bliver en udfordrende ventetid for børn og noget der skal overstås, men at livet i garderoben og køen i højere grad bliver en mulighed for udvikling.

Et eksempel:

I børnehaven har vi for nyligt renoveret to badeværelser. I forbindelse med valg af ny håndvask har vi prioriteret en vask med tre vandhaner fremfor tidligere to. Herved kan flere børn vaske hænder og ventetid kortes ned.

Vandhanerne er udstyret med mulighed for at låse vandtemperaturen fast. Dette tænkte det pædagogiske personale umiddelbart var en god ide, men ved nærmere eftertanke lavede vi det om. At kunne lære om, føle og indstille vandtemperatur er en god læreproces for børn. Nu har børnene atter mulighed for at lære forskel på varmt, lunt, svalt, koldt og iskoldt. De kan også selv fylde drikkedunken med koldt drikkevand.

Et andet eksempel:

I Børnehuset Regnbuen vil vi gerne skabe gode læringsrum med mulighed for læring og udvikling. Derfor har vi fokus på at legetøj er sorteret i kategorier og på, at der er det legetøj tilgængeligt, der hører til et konkret læringsmiljø. At der er køkkenting i køkkenet og ikke biler. Vi har fokus på, at der er det nødvendige og ikke en kæmpe dyng.

Samarbejde med forældre om børns læring

Forældre og dagtilbud har et fælles ansvar for barnets trivsel, læring og udvikling.

Det er vigtigt at:

- Forældresamarbejdet er præget af åbenhed, dialog og gensidighed
- Begge parter anerkender hinanden som ligeværdige partnere.
- Dagtilbuddet, sammen med forældrene, finder frem til, hvordan barnets trivsel, udvikling og læring fremmes.

Forældresamarbejdet foregår på forskellige niveauer:

- Det formelle som forældrebestyrelse, forældremøder og samtaler
- Jævnlig kommunikation om barnet
- Det uformelle ved sociale sammenkomster
- Sparring i forhold til det enkelte barn, forældres behov og dagtilbuddets behov.

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

I Børnehuset Regnbuen er det første møde med forældre og deres barn af stor betydning. Vi sætter altid god tid af til at både forældre og barn få mulighed for at mærke hvordan stemningen, kulturen, omgangsformen, aktiviteterne og den fysiske ramme er. Det er vores leder der denne dag viser rundt og er vært for besøget. Forældrene får info af forskellig slags, men det er især det der er vigtigt for det enkelte forældrepar i forhold til deres barns opstart hos os der har 1.prioritet. Børn skal selvfølgelig have støtte i indkøringsfasen når de starter hos os, men det har en høj prioritet hos os at forældre "skal køres ind", for at barnet falder til og føler sig godt tilpas i sin nye vuggestue eller børnehave.

Den første samtale indeholder en forventningsafstemning omkring hvordan hverdagen er i Børnehuset Regnbuen og en mulighed for at et forældrepar kan fortælle om deres barn og deres familie således at vi kan tage godt imod deres barn og den som familie.

I hverdagen er der mulighed for at kommunikere med det pædagogiske personale om barnets hverdag – hvad skete der i weekenden - hvordan har dagen i vuggestue eller børnehave været – glæder og sorger deles. Meget kan deles ved aflevering og afhentning og andet kræver et fortroligt rum og god tid. I Børnehuset Regnbuen opfordrer vi forældrene til at sige til hvis der er noget de undres over, noget de oplever, som de ikke finder godt eller er utilfredse med. Vi vil gerne, at man siger til - hellere dag èt end efter måneders spekulationer. Vi værdsætter den åbne og konstruktive dialog og tager som udgangspunkt kritik som en udviklingsmulighed til at blive en endnu bedre daginstitution.

Selvfølgelig glædes og vokser vi som pædagogisk personale også af at høre de gode fortællinger fra forældre :-)

I hverdagen vil dialogen som oftest foregå mellem det pædagogiske personale og forældrene, men der er altid mulighed for at tage en dialog med vores leder. om stort og småt.

Den pædagogiske teamleder og det pædagogiske personale beslutter og er ansvarlig for institutionens pædagogik, men vi er gerne i dialog med forældrene om stort og småt.

Vi værdsætter når forældre indimellem giver sig tid til at "blive hængende".

Vi holder samtaler med alle forældre omkring deres barns trivsel og udvikling – i udgangspunktet min. 1 gang årligt. Som forældre kan man derudover altid selv henvende sig og aftale en samtale.

Overordnet kommunikation om mangt og meget vil være at finde på AULA, som er den digitale kommunikationsplatform Kalundborg Kommune har valgt. Vi vælger også af og til at hænge fysiske opslag op – gerne i vores garderober.

Et eksempel:

En far henvender sig til lederen med en observation. Han henter sit barn en eftermiddag. Barnet er et af de ældste børnehavebørn. Han spørger sit barn om hvordan dagen har været. Pædagogen, der står ved siden af, svarer: "Det har været en fantastisk dag". Far spørger sit barn: " Hvad har I lavet?". Her fortæller pædagogen begejstret om hvilken god dag de har haft på Naturskolen. Far fortæller, at hans ærinde med samtalen ikke er at klage – han synes godt om pædagogen og institutionen, men han undrer sig over hvorfor et stort barn, der taler fint, og som selv kan fortælle om oplevelsen, ikke får muligheden for selv at berette om sin dag.

Denne samtale benyttes efterfølgende til på et personalemøde til at stille skarpt på hvornår det er godt, at vi voksne sætter ord på et barns aktiviteter og følelser i løbet af en dag og

hvornår vi skal holde vores egen begejstring for en god dag tilbage og lade barnet selv berette. Et lille vuggestuebarn har brug for at voksne sætter mange ord på deres liv – de store børn kan mestre det selv.

Børn i udsatte positioner:

Det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så deres trivsel, læring udvikling og dannelse fremmes. Alle børn skal opleve at de er værdifulde for fællesskabet.

Børn har brug for:

- At det pædagogiske personale tager udgangspunkt i børns forskellige vilkår.
- At der tages udgangspunkt i det, barnet allerede kan og ved.
- At det pædagogiske personale har fokus på at tilrettelægge konteksten så barnet kan indgå i fællesskabet.

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

I Børnehuset Regnbuen ønsker vi at skabe et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer et barn i en udsat position, så barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Vi har bla. fokus på

- At møde barnet i forhold til sin nærmeste udviklingszone.
- At have positive forventninger til barnet.
- At vi som pædagogisk personale er bevidste om at vores tilgang til barnet har betydning.
- At pædagogisk personale er tilgængelige, sensitive og lydhøre overfor børn i kriser – store som små kriser.
- At understøtte og italesætte det, barnet lykkes med.
- At skabe læringsrum – finde gruppesammensætninger som sikrer barnet mulighed for at trives og udvikle sig.
- At det pædagogiske personale er ansvarlige for at et barn bliver en del af børnefællesskabet og ikke holdes udenfor.
- At indhente viden og faglighed indenfor det felt hvor det enkelte barn er udfordret.
- At indgå i et tæt samarbejde med forældre og forskellige fagpersoner om barnets trivsel og udvikling.

Et eksempel:

Vi oplever af og til at forældre er eller bliver skilt. De ældste børnehavebørn er om formiddagen sammen med en pædagog og taler om det "at savne". Hvordan man har det og om hvad man kan gøre når man savner. Pædagogen har bevidst valgt temaet med det sigte at legalisere og åbne op for, at det at savne er noget mange gør på forskellige tidspunkter, og at det er muligt at tale med en voksen. Børnene fortæller på skift om mange ting og personer, de kan savne. Senere på dagen, hvor der ikke er særlig mange børn tilbage i børnehaven, sætter et barn fra formiddagens gruppe af børn sig tæt hen til pædagogen og fortæller, at hun savner sin mor. Pædagogen ved at mor og far for nyligt er flytte fra hinanden og at barnet i denne uge er hos sin far. Pædagogen taler med barnet om det at savne.

Et andet eksempel:

Det hænder at selv "helt almindelige" små børn bliver udadreagerende, slår, bider, smider med ting og taler meget grimt. Nogle gange går det ud over en kammerat – andre gange er det de voksne, der er målet. I Børnehuset Regnbuen er der over tid en bred vifte af børn, som frustreres mere end flertallet. Vores opgave som pædagogisk personale består i at beskytte børn, at undgå eksklusion og stigmation. Her arbejder vi som pædagogisk personale bevidst med at minimere konflikter, at aflede barnet og i nogle situationer skifte til en ny voksen, hvis vi skønner det hjælpsomt for barnet. Vi er bevidste om tage hånd om alle parter i sådanne situationer – at passe på det barn, der har det svært samtidig med at vi beskytter de andre børn.

Sammenhæng med Børnehaveklassen:

I Kalundborg kommune har dagtilbud og skoler udarbejdet mål og principper for overgangen fra børnehave til skole, samt en beskrivelse af 10 skoleparathedskompetencer.

I kan finde Mål og principper for overgangen fra børnehave til skole her:

[https://kalundborg.inst.dk/DOK.vdir/_da2/Dokumentarkiv%20-%20Hjemmeside%20-%20Kommune/Til%20menu/Fra%20b%C3%B8rnehavebarn%20til%20skolebarn%20-%20M%C3%A5l%20og%20principper%20for%20den%20gode%20overgang%20ofra%20dagtilbud%20til%20skole%20\(endelig\).pdf?PublicMenuNodeId=1226](https://kalundborg.inst.dk/DOK.vdir/_da2/Dokumentarkiv%20-%20Hjemmeside%20-%20Kommune/Til%20menu/Fra%20b%C3%B8rnehavebarn%20til%20skolebarn%20-%20M%C3%A5l%20og%20principper%20for%20den%20gode%20overgang%20ofra%20dagtilbud%20til%20skole%20(endelig).pdf?PublicMenuNodeId=1226)

I kan finde beskrivelse af 10 skoleparathedskompetencer her:

https://kalundborg.inst.dk/DOK.vdir/_da2/Dokumentarkiv%20-%20Hjemmeside%20-%20Kommune/Til%20menu/Skoleparathedskompetencer%20-%20okt.%202019?PublicMenuNodeId=1227

Med baggrund i materialet har dagtilbud og skoler udarbejdet lokale aftaler om hvordan overgangen skal foregå fra dagtilbud til skole.

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

I Børnehuset Regnbuen har vi især fokus på at understøtte at børnene udvikler kompetencer der gør dem klar til at kunne mestre "at gå i skole".

Når et nyt hold kommende skolebørn bliver "De Kløge Ugler" starter vi en rejse mod vigtige skolekompetencer som større selvhjulpethed, større evne til at fordybe sig, større kunnen i forhold til at vente på, at det bliver ens tur og til at kunne regulere sine følelser.

Vi holder et forældremøde med de kommende skolebørns forældre, hvor de 10 skoleparathedskompetencer er temaet. Vi mener, at samarbejdet med forældrene omkring deres barns skoleparathed er særdeles vigtigt.

Vi har selvfølgelig også fokus på "skoleting" som bogstaver, tal, at holde på en blyant, lære om alle mulige emner og meget mere. De Kløge Ugler har bla. et forløb hvor de "leger" skole og øver sig på at følge et skoleskema, at have forskellige timer og holde frikvarter.

I Børnehuset Regnbuen har vi et tæt samarbejde med primært Nyrupskolen omkring den gode overgang fra børnehave til skole:

- Børnehaveklasselederen fra Nyrupskole kommer på besøg i børnehaven og laver skoleaktiviteter.
- De kommende skolebørn tager på besøg i børnehaveklassen.
- Dagen inden Kr. Himmelfart afholdes Store Legedag med deltagelse af kommende skolebørn, 0. klasser og 1. klasser fra Raklev Skole, Nyrupskolen, Raklev Børnehave samt Børnehuset Regnbuen
- I børnehaven holdes en informationsaften for forældrene til de kommende skolebørn med besøg af børnehaveklasselederen fra Nyrupskolen.
- Der afholdes arrangementer, hvor de kommende skolebørn og deres forældre kommer på besøg på skolen.
- Der afholdes 4 årlige møder mellem dagtilbud og skole. Ved møderne planlægges diverse aktiviteter, der laves samarbejdsaftaler og årshjul, og der evalueres på overgangen.

Et eksempel:

I Børnehuset Regnbuen får de kommende skolebørn lov til at være ude på vores legeplads alene i mindre grupper. Det pædagogiske personale "holder øje", men børnene øver sig i at finde på lege, løse konflikter og begå sig i børnefællesskaber med færre voksne og at hente hjælp hos de voksne ved behov.

Et andet eksempel:

Det er Store Legedag på Nyrupskolens sportsplads. Førskolebørnene mødes med de "store" 0. klasser og jævnaldrende børn fra andre dagtilbud. Der laves blandede hold bestående af dem børnene kender fra hverdagen, de store, som gik i Børnehuset Regnbuen sidste år og nogle børn som de endnu ikke kender. En voksen hjælper holdet. Børnene dystet mod hinanden i forskellige lege og opgaver. Der er gensynsglæde og nye venskaber starter.

Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

I Børnehuset Regnbuen har vi et samarbejde med et plejehjem, et gymnasium og med vores lokale forretningsliv, som f.eks. gerne viser hvad en bager laver.

Et eksempel:

På plejehjemmet vi besøger, bor der en dame, som ikke gerne vil gå. Personalet fortæller, at hun efter at børnehavebørnene er begyndt at komme på besøg, gerne vil gå, da hun er glad for samværet med børnene om de forskellige aktiviteter børnene og de ældre laver sammen under besøget.

Et andet eksempel:

De kommende skolebørn er på besøg på gymnasiet i forbindelse med at børnegruppen arbejder med emner indenfor natur og science. Gymnasieeleverne skal vise børnehavebørnene nogle kemiforsøg. I starten af besøget er både børnene og de unge meget stille. Men i løbet af "timen" med "vilde" kemiforsøg begynder alle at tale. De ender med at tegne tegninger til hinanden.

Børnemiljø: arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Børnemiljø beskrives og vurderes ud fra:

Det fysiske miljø: de fysiske rammer inden- og udendørs, herunder sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold

Det psykiske miljø: hvordan børnene trives med og omgås hinanden og de voksne
Hvordan de voksne møder, taler og anerkender børnene.

Det æstetiske miljø:

Hvordan man gennem sanserne opfatter eller påvirkes af noget, gennem den måde, hvorpå det føles, ser ud, smager, lyder og lugter

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

I Børnehuset Regnbuen er børnemiljø både noget vi taler med børnene om og dernæst tilgodeser vi nogle deres ønsker. Børnemiljø er også faglige og pædagogiske beslutninger, som det pædagogiske personale tager for at understøtte børns trivsel og udvikling.

Tre eksempler:

I forbindelse med samtaler med børnehavebørn omkring børnemiljø giver nogle børn udtryk for at det ikke er rart at sidde på toilet uden at der er en dør. Dette har foranlediget, at vi i forbindelse med renovation at badeværelserne sætter døre foran toiletterne hvor det er muligt.

I samtaler med børn omkring ønsker til vores legeplads fremkommer der ønsker om "noget at klatre i". Dette ønske opfyldes med legeredskaber i forbindelse med reetablering af børnehavens legeplads i løbet af 2021.

I hele institutionen oplever vi jævnligt udfordringer med støj. For at skabe mere ro har vi fået opsat akustikplader på lofter flere steder og vi har steder med akustikbilleder på væggene. I det daglige mindsker vi voksne støj ved at dække hårde bordflader med tæpper eller duge. Vi lægger måtter og tæpper på gulve. Måske vigtigst af alt: Vi deler børnene ud i så små grupper og i så mange rum som muligt.

De seks læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

"Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

I Børnehuset Regnbuen møder vi alle børn individuelt og det pædagogiske personale skaber rammerne for at børnene får mulighed for at trives, at udfordres og udvikling sig.

Vi opfordrer og øver børnene i at være selvstændige fx i garderoben, ved at øve sig i at tage tøj af og på. Vuggestuebørnene har behov for megen hjælp og guidning i forhold til at tage tøj af og på. De kommende skolebørn kan det meste selv i forhold til af- og påklædning og øver at have styr på sine ting i garderoben.

Vi støtter op om børnenes egne initiativer.

To eksempler:

- Et barn fortæller pædagogen, at der ikke er flere kopier af maskerne de dekorerer og spørger om de må få flere. Pædagogen siger: "Du må gerne gå ind på kontoret og spørge om Lise vil hjælpe dig."
- Et lille barn i vuggestuen henter en bog og kravler op på skødet af en pædagog. Pædagogen smiler og siger: "Du vil gerne læse i bogen"

Vi lægger stor vægt på, at børnene og de voksne taler pænt til hinanden.

Vi er opmærksomme på, at man lytter til hinanden og lægger mærke til andre. Vi guider børnene i at vente på tur – vente på andre – hjælpe andre og at hjælpes ad.

Et eksempel:

- Et barn leger med biler og dyr. Mor kommer for at hente barnet. Pædagogen siger: Vi skal rydde tingene op for du skal hjem. Barnet ser modvillig ud. Pædagogen siger: "Jeg hjælper dig. Jeg tager det, der ligger her på tæppet (peger på tingene). Vil du tage tingene, der ligger under reolen – dem kan jeg ikke nå, men DU kan! (peger og smiler). Barnet går i gang med at rydde op sammen med pædagogen.

I forbindelse med konflikter giver vi børnene plads og mulighed for at løse situationen. Vi støtter barnet til at få udtrykt sig eller hjælper barnet med at lytte til hvad den anden part siger.

Børnene får mulighed for at øve sig i at være på og udtrykke sig bla. i forbindelse med fortællerunder og dialogisk læsning.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

Alle børn inviteres til fælles aktiviteter. Vi er opmærksomme på af nogle børn skal have en personlig invitation og støtte for at blive en del af børnefællesskabet.

Vi er bevidste om at være gode rollemodeller for hinanden, som pædagogisk personale og gode rollemodeller for børnene. Vi støtter det enkelte barn i at være opmærksom på de andre og i at drage omsorg for andre.

Vi opfordrer børnene til at man hjælper hinanden hvis nogen er ked af det eller har brug for hjælp. Vi opfordrer børnene til at hente hjælp – at finde en voksen, hvis de ikke selv formår at løse en konflikt eller nogen har brug for hjælp, som man ikke selv kan give.

Et par eksempler:

- En voksen sidder på kanten af sandkassen med et lille barn på skødet, som græder. Et andet vuggestuebarn kigger på barnet og den voksne, hvorefter barnet siger: "Ham ked af det". Den voksne svarer: "Ja hun er ked af det, fordi hun fik sand i hovedet"
- Et større barn snubler i leg med en kammerat. Pædagogen ser det på afstand og siger: " A. vil du hjælpe S. med at komme op igen og trøste hende?"
- Vi vægter og understøtter i det daglige venskaber og fællesskaber blandt børn. Vi har dagligt samtaler med børnene om det at være en god ven.

3 børn hjælper hinanden med at dække bord. Madpakkerne og drikkedunkene skal sættes på bordene. De skal fordeles, så der sidder nogenlunde lige mange, ved hvert bord. Børnene vælger sig selv først og prøver derefter at placerer bedste-vennerne tæt

på sig selv. Da en eftertragtet fælles ven skal "deles ud" opstår der uenighed. Pædagogen ser det og foreslår, at de sætter sig på hver sin side af vennen. Pædagogen griber anledningen til at føre samtalen videre til, at alle skal have en ven at sidde sammen med. Og at man også kan sidde tæt på, hvis man sieder over for hinanden.

Kommunikation og sprog.

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

Det pædagogiske personale taler med børnene og er gode sprogmodeller. Vi sætter ord på det vi selv gør i forhold til børnene. Afhængig af alder og udvikling sætter vi ord på hvad børnene gør, hvordan de har det, hvordan kammeraten har det m.m.

Vi taler med børnene i øjenhøjde, gerne ved at sætte os på gulvet eller hugsiddende. Vi har fokus på italesætte, når børn gør noget godt og på at have en anerkendende samtale indbyrdes med hinanden – børn og voksne og voksen – voksen imellem. Når der er behov for at tilrettevise børn eller korrigere deres adfærd, er vi opmærksomme på at være respektfulde og undlade "skæld-ud".

Vi læser bøger og fortæller historier. F.eks. dialogisk læsning, hvor børnene er medaktører i historien og højt læsning, hvor den voksne starter en historie og giver børnene mulighed for at byde ind og være medfortæller.

Vi finder det vigtigt, at bøger er tilgængelige for børnene. Vi har derfor bogkasser i både vuggestuen og børnehaven hvor børnene frit kan finde bøger og kigge/læse i. Vi har en aftale med børnebiblioteket om at de jævnligt skifter bøgerne ud med nye bøger. Vi har fokus på at rim og remser er en del af hverdagen. Vi synger dagligt.

Et eksempel:

- Der synges "Tornerose er et vakkert barn...", hvor ordet "vakkert" giver anledning til en snak om ordets betydning.
- For tiden har vi fokus på ikke at sætte baren for lavt i forhold til hvor nuanceret et sprog vi anvender i vores samtale med børnene. Vi øver os på at brede ord ud – En ko er ikke blot en ko, men den er sortbroget, dens unge er en kalv, yveret giver

mælk, mælken forarbejdes på mejeriet etc. Vi øver os på at en fugl også er en musvit, en svale, en ugle, en rovfugl etc. Vi øver os på at sten ikke blot er en sten, men granit, flint, rombepofyr etc. De ældste børn er for tiden ved at tage "Naturpas" hvor de lærer forskellige stenarter at kende.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

Vi arbejder med finmotoriske aktiviteter, så som perler, modellervoks, puslespil og maling, både inde, men også ude ved vores borde og bænkesæt. Vi øver f.eks. med børnene hvordan man holder på en ske og en kop i vuggestuen og hvordan man i børnehaven holder på en blyant og får det rette "skrivegreb".

Materialer som sand, mudder, modellervoks, glatte sten og ru bark på træerne har vi fokus på at stimulere børnenes sanser med.

Vi bor i gåafstand til skov, strand, legepladser og byen. Alle børn er med på gåtur og afhængig af børnenes alder er turen kort eller lang.

Vi prioriterer udelivet. Vores legeplads opfordrer til leg og bevægelse. Her er rig mulighed for at løbe, klatre, gynge, cykle og grave. Vi tager til skov, strand og Naturskolen med både store og små børn.

Vi er opmærksomme på at nogle børn har brug for at fægte, kæmpe og bryde med hinanden. Vi hjælper dem med at finde deres egne grænser og lytte til de andres.

Daglige rutiner som håndvask, spisning og af og påklædning, er vigtige sansestimuli. Når barnet f.eks. vasker hænder, sanser det, at vandet er vådt, koldt, lunkent eller varmt. Når barnet spiser, tager det stilling til om maden smager sødt, surt, salt, hvilken lugt har maden og er det noget barnet kan lide. Hvis barnet fryser eller sveder hjælper vi barnet med at tolke kroppens signaler og med at finde ud af hvad der skal gøres for at regulerer temperaturen.

Vi støtter børnene i at være selvhjulpne og få en god fornemmelse for kropsbevished.

To eksempler:

- Et barn sidder i garderoben sammen med en voksen. De skal ud på legepladsen og barnet øver sig i selv at tage jakke på. Den voksne lægger jakken på gulvet, viser og sætter ord på, hvordan barnet skal bukke sig, stikke armene i ærmerne og løfte jakken op over hovedet. Derved kommer jakken på. Barnet siger: "Se mig" og den voksne siger: "Ja, sådan. Du klarede det! Flot"
- En flok børn skal på tur og et hurtigt kig ud ad døren, afslører at det regner. Den voksne spørger børnene, hvad de skal have på ud og børnene råber: "Regntøj" i munden på hinanden. I garderoben skal børnene selv prøve at tage regntøj på. De fleste får selv regnbukserne på, men et par støvler driller fordi regnbukserne fylder for meget. Overtallet kan selv få regnbukserne ud over støvlekanten, få spørger om hjælp. En dreng spørger den voksne, hvorfor bukserne skal uden på støvlerne og den voksne forklarer, at ellers løber vandet ned i støvlen.

Natur, udeliv og science.

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

I Børnehuset Regnbuen er vi dagligt ude. Hver årstid har noget forskelligt at byde på. Vi er jævnligt i dialog med børnenes forældre om at have det rette tøj og fodtøj samt rigeligt med skiftetøj, så vi uafhængig af vejret har mulighed for at være ude. Vi oplever at børn trives med "højt til loftet". Der er færre konflikter, larm forsvinder og vi bliver mindre syge.

Vi eksperimenterer med tungt og let, varmt og koldt, mange og få, ru og glat.....

Om efteråret ruller vi os i nedfaldsblade og kaster dem op i luften. Vi finder kastanjer og nødder i skovbunden.

I foråret planter vi blomster og vander dem. Når det regner hopper vi i vandpytter og laver mudder. Når vi graver i jorden og i gamle træstammer, finder vi biller, larver, insekter og regnorme.

Et eksempel:

Vuggestuen er ved stranden og går langs strandkanten og smider sten ud i vandet. Vi taler om store og små sten. Vi taler om tyngde. Et barn forsøger at løfte en stor sten, men opgiver hurtigt. Barnet leder videre og finder en sten, der er noget mindre, som barnet kan løfte. Barnet jubler ad begejstring og kaster den ud i vandet, i mens han kigger på den voksne og råber: "Se!"

I Børnehuset Regnbuen affaldssorterer vi med børnene og afhængig af alder har vi temaer omkring hvad er f.eks. genanvendeligt eller nedbrydeligt. Vi samler gerne affald op som ligger i naturen hvor vi færdes.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Refleksioner og eksempler fra Børnehuset Regnbuens hverdag:

Vi har flere traditioner.

Vi markerer danske højtider og traditioner så som jul, fastelavn, påske og Sankt Hans. Vi klipper, klistrer og pynter op og synger sange, som er relevante for den enkelte højtid eller tradition. Til fastelavn spiser vi fastelavnsboller, til påske holder vi påskefrokost og til jul holder vi julefrokost en af dagene i december og en anden dag spiser vi risengrød. De kommende skolebørn går Luciaoptog i hele institutionen og alle forældre til børn i hele Børnehuset Regnbuen er inviteret til tidlig morgenkaffe.

I foråret holder vi Bedste-Blomster dag, hvor hvert barn i vuggestuen og børnehaven medbringer en blomst, som plantes sammen med en bedsteforælder, eller 4 ;-) Efterfølgende er der bedsteforældrekaffe.

Kreative udfoldelser som klippe, klistre, forme, male, tegne og dekorere indgår som naturlige dele af andre aktiviteter. Børnenes fantasi og spontanitet i legen understøttes af det pædagogiske personale som finder materialer og giver plads til udfoldelse.

Et eksempel:

Børnene i børnehaven øver et rim, der handler om månen. Den voksne har planlagt at børnene skal lave måner af forskelligt materiale. Men børnene bringer stjerner og sol på banen. Der laves stjerner og sole. Snart er loftet dekoreret med mange himmellegemer. Emnet udfoldes yderligere ved at nogle børn kommer i tanke om rumraketter. Der tegnes

rumraketter og ses opsendelse af raketter på YouTube. En pædagog får fantasien i gang udenfor på legepladsen ved at hun fortæller at den store "fuglere-de-gynge" kan være en rumraket.

Vi har fokus på historie, livsformer, hvem er min familie, boformer, min by og hvilke kunstværker der findes m.m.

Nogle eksempler:

De kommende skolebørn går eller tager med bus rundt og ser hvor hinanden bor. De tegner sig selv og deres familien.

De mellemste og de ældste børnehavebørn tog bussen til Roskilde og så Roskilde Domkirke. Forinden fortalte de voksne om kirken og børnene så film fra kirken. Efterfølgende blev der tegnet om det de så og oplevede.

Vi deltager i flere kulturaktiviteter i løbet af året. Vuggestuebørn og børnehavebørn deltager alle i forskellige kulturelle aktiviteter i løbet af året. Børneteater, musikforestillinger, børnebiff, Den 8. Himmel, som er sommerkoncerter for børn og besøg på musæet.

Evalueringskultur:

"Gennem evaluering og dokumentation skabes ny viden, der bidrager til at udvikle kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og til at skabe de bedste betingelser for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. En velfungerende evalueringskultur baserer sig på, at vi som pædagogisk personale og ledelse udvikler en løbende faglig selvkritisk og reflekteret tilgang til vores pædagogiske praksis.

En systematisk evaluerende pædagogisk praksis er en proces, hvor vi gennem en række faser vurderer og reflekterer over sammenhængen mellem læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Hensigten er, at vi herudfra kan formulere nye formål eller arbejde ud fra de samme mål på nye måder.

For at udvikle en systematisk evaluerende praksis, har vi, i dagtilbudsområde Nord, valgt at tage udgangspunkt i Børne og undervisningsministeriets materiale, udarbejdet af Danmarks Evalueringsinstitut.

Det består af:

Kort om Evaluerende pædagogisk praksis. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/evaluerende-paedagogisk-praksis-0>

Redskab til selvevaluering. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/redskab-selvevaluering>

Redskab: Tegn på Læring. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/tegn-paa-laering-ii>

I Børnehuset Regnbuen dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål.

Vi er i proces med at udvikle vores evalueringskultur. Her vil vi fremover kort beskrive vores arbejde med at etablere en evalueringskultur, som en naturlig del af det daglige pædagogiske arbejde. Vi vil fx komme til at beskrive, hvordan vi arbejder systematisk med evaluering, om hvilke særlige metoder vi arbejder med, om vi vælger at arbejde eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora vi drøfter og reflekterer over vores pædagogiske praksis.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

På næste side ses vores fælles evaluering i Område NORD og Børnehuset Regnbuens evaluering.

Evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan for Område Nord og Børnehuset Regnbuen • Marts 2021

Alle huse i dagtilbudsområde Nord har udarbejdet en skriftlig, pædagogisk læreplan og er i gang med at omsætte læreplanen i hverdagen.

Den pædagogiske læreplan er dynamisk og skal udvikles over tid, i takt med at vi gør os erfaringer med arbejdet.

Den styrkede pædagogiske læreplan bidrager til en fælles forståelse af det pædagogiske værdigrundlag i dagtilbuddene og skaber en fælles retning for det pædagogiske arbejde.

Pædagogisk teamleder og en til to medarbejdere i hvert hus har fået uddannelsen som Faglige fyrtårne og er i gang med at understøtte elementerne i læreplanen i hverdagen.

Nedenfor ses eksempler på arbejdet med den pædagogiske læreplan *både generelt for område NORD og lokalt i afdelingerne.*

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Alle huse anvender EVA s redskab til selvevaluering og udarbejder bl.a. handleskemaer på selvvalgte udviklingspunkter. Handleskemaer skal, over tid, dokumentere arbejdet med evaluering.

Vi evaluerer overordnet med forskellige frekvenser (flere steder kvartalsvis), ved at have et emne/tema på vores personalemøde, som vi har valgt at udvikle på.

Forslag til emner forberedes som udgangspunkt af fyrtårnsgruppen – og kan evt. være kombineret med understøttende læst litteratur.

Der evalueres desuden løbende på større temaer fra ex. Årshjul/månedspan/ugeplan – hvor der gives plads til drøftelser om metoder, succeser, berørte læreplanstemaer og fremadrettede justeringer.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Det fælles pædagogiske grundlag for Dagtilbudsområdet Nord er udarbejdet af ledelsesgruppen, og senere drøftet på lokale personalemøder og præsenteret for MED-udvalg og områdebestyrelse.

Det øvrige indhold er udarbejdet lokalt – og i flere tilfælde opstartet via en pædagogisk dag i de enkelte huse (efteråret/vinter 2020/21). Tanken er også fremadrettet, at der årligt vil være pædagogiske dage (både lokalt og for hele området) med fokus på at udvikle den pædagogiske læreplan.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med de (foreløbige) gennemførte evalueringer?

I Børnehuset Regnbuen skal vi i løbet af det kommende år øve os i og implementere EVAs evalueringsmateriale. Desuden dokumenterer vi digitalt med billeder (og med tiden videoklip) og tekst hverdagen i Børnehuset Regnbuen. Dette foregår nu via AULA – som alle huse er ved at implementere efter opstart d.25. januar 2021. Jævnligt foretager vi

børneinterviews, for at blive klog på børnenes udbytte og oplevelse af det pædagogiske læringsmiljø.

I forbindelse med sprogarbejde og forskellige temaer opsættes plancher eller andre synlige produkter, som børnene kan fortælle om og ved betragtning fortsat opleve og erindre ud fra.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi er over de seneste år og nyligt via vores fyrtårnsuddannelse og sproguddannelse ved Pia Thomsen blevet opmærksom på, hvor stor betydning vores læringsmiljøer har – og i den forbindelse er vi i fuld gang med at udvikle og optimere læringsmiljøerne både i stor og mindre skala, via særlige indkøb, renovering af den fysiske ramme inde som ude, oprydning og fokus på særlige pædagogiske forhold såsom børnesyn/perspektiv, leg og børnefællesskaber.

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen bliver løbende orienteret om arbejdet med de pædagogiske læreplaner i husene – og har indledende været involveret ift. hvordan der arbejdes med børnesyn/perspektiv og pædagogiske læringsmiljøer i praksis. Forældrebestyrelsen vil udarbejde plan for hvordan bestyrelsen involveres fremadrettet.

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

I Børnehuset Regnbuen har vi fokus på at udvikle det pædagogiske læringsmiljø udenfor. Inspireret af Covid19-situationen har vi i langt højere grad fået opmærksomhed på de positive virkninger det udendørs læringsmiljø har. Vi har altid været en del ude men vi vil fremover have fokus på at udvikle vore udendørs læringsmiljøer, og vi vil inddrage udeområdet i større stil, end det førhen har været tilfældet.

Over det næste halve til hele år, vil område Nord i samarbejde med Nils Falk (underviser fra Fyrtårnskurset) udvikle det overordnede arbejde med de pædagogiske læreplaner. Fokus vil særligt være på etablering af en konstruktiv og systematisk evalueringskultur. Område Nord har valgt, at vort fokus for evalueringen skal være på udvikling af børnesyn og børneperspektiv samt børnefællesskab

Endvidere vil vores fokus fortsat være på hvordan vi kan udvikle legebegrebet.

NOTAT